

Τυτώ: το ανθρωπόμορφο πουλί με την απόκοσμη “λαλιά”

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Η **τυτώ** (*Tyto alba*) είναι ένα σχεδόν μυστηριακό πτηνό, όχι μόνο λόγω του τρόπου ζωής και της εμφάνισής του αλλά κυρίως εξαιτίας της ανθρώπινης άγνοιας και προκατάληψης.

Η πρώτη λέξη του επιστημονικού της ονόματος (*Tyto*) προέρχεται από την **ελληνική λέξη τυτώ** η οποία ονομάτιζε το συγκεκριμένο είδος από την αρχαιότητα, ενώ το **alba** (*albus* σημαίνει λευκός στα λατινικά) σχετίζεται με το χρώμα του ζώου όταν αυτό πετάει καθώς το κάτω μέρος του πτερώματός του και η κοιλιά του είναι λευκά.

Η κοινή ονομασία **ανθρωποπούλι** σχετίζεται με την **ανθρωπόμορφη όψη του ζώου**, ενώ το λευκό κυρίως χρώμα, το αθόρυβο πέταγμα τη νύχτα και οι ιδιαίτεροι και κατά πολλούς **ανατριχιαστικοί και απόκοσμοι ήχοι** που βγάζει του έχουν δώσει πλήθος άλλων -λιγότερο «θετικών»- κοινών ονομάτων όπως χαροπούλι, κλαποπούλι, στριγγλοπούλι, νεκροπούλι.

Ως **αποκλειστικοί κυνηγοί των ποντικιών και αρουραίων**, τα πουλιά αυτά είχαν ευρέως εκτιμηθεί από τους αγρότες στην Ευρώπη σε σημείο ώστε σε πολλές χώρες να έχουν κατασκευαστεί παραδοσιακοί αχυρώνες και στάβλοι, με ειδικές πόρτες ή τρύπες που παρέχουν στα πουλιά πρόσβαση και **κατάλληλες θέσεις φωλιάσματος**

Ωστόσο, το παρουσιαστικό της τυτούς και κυρίως η φωνή της την έχουν συνδέσει με πολλές **προλήψεις**, καθώς σε ορισμένες περιοχές θεωρείται **προάγγελος θανάτου**, αν και σε άλλες αντίθετα- προαναγγείλει μία επικείμενη γέννηση. Οι **δοξασίες** σε ορισμένες περιπτώσεις περιλαμβάνουν μια νεκρή τυτώ καρφωμένη στην πόρτα του σπιτιού που «αποτρέπει την καταστροφή του αγροκτήματος και το προστατεύει από κεραυνούς και φωτιά», αν και σήμερα ευτυχώς τέτοια φαινόμενα έχουν εκλείψει.

Η τυτώ είναι μια μεσαίου μεγέθους γλαύκα με μήκος που **φτάνει τα 39 εκατοστά**, βάρος μέχρι και 460 γραμμάρια και άνοιγμα φτερών μέχρι και 93 εκατοστά. Έχει λεπτό σώμα, μακριές φτερούγες και μακριά πόδια και μεγάλο κεφάλι με μαύρα μάτια. Το χρώμα της ραχιαία είναι γκρίζο, καστανό (ανοικτό ή σκούρο), ωχρό, ενώ κοιλιακά είναι λευκή.

Το πρόσωπο πολύ χαρακτηριστικό: λευκόχρωμο σε σχήμα καρδιάς. Απαντάται σε ανοικτές εκτάσεις με μικρά δάση, χωράφια, συστάδες δέντρων, υγροτόπους αλλά και πολύ συχνά βρίσκεται σε ανθρωπογενείς βιοτόπους όπως αγροτικούς οικισμούς και χωριά όπου μπορεί να ζει σε ανθρώπινα κτίρια -με την ανοχή ή και ενθάρρυνση των ιδιοκτητών τους. Δραστηριοποιείται τη νύχτα και μερικές φορές και το σούρουπο και κυνηγά κυρίως μικροθηλαστικά (ποντίκια, αρουραίους, σκαπτοποντικούς) και σπανιότερα πουλιά.

Η τυτώ **προστατεύεται «χαλαρά»** σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο καθώς περιλαμβάνεται σε λίγες συμβάσεις και καταλόγους. Ο νυκτόβιος τρόπος ζωής της θα προϋδέαζε για ελάχιστες άμεσες πιέσεις στους πληθυσμούς της, παρόλα αυτά, οι **προκαταλήψεις και οι δοξασίες** που αναφέρθηκαν για το συγκεκριμένο ζώο έχουν συντελέσει στη μείωση των πληθυσμών της σε ορισμένες περιοχές.

Επιπλέον, οι έμμεσες πιέσεις από τις ανθρώπινες δραστηριότητες επιδρούν αρνητικά στους πληθυσμούς της τυτούς και γενικά σε όλες τις γλαύκες, απειλές που σχετίζονται με τη χρήση **μυοκτόνων δηλητηρίων**, εντομοκτόνων και φυτοφαρμάκων και με τη συρρίκνωση και υποβάθμιση των βιοτόπων που φωλιάζουν, αναπαράγονται και κυνηγούν.

Η προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού αποτελεί **σπιτικό για την τυτώ** και παρά τις προκαταλήψεις των παλαιότερων γενιών πρέπει να αποτελεί και στο μέλλον ένα φιλόξενο τόπο. Οι συναντήσεις της με τον επισκέπτη ή ακόμα και τον κάτοικο της περιοχής θα πραγματοποιηθούν σπανίως

και μόνο κατά τη διάρκεια της νύχτας όπου ένα κατάλευκο πουλί θα εμφανιστεί ξαφνικά και θα εξαφανιστεί άμεσα και αθόρυβα, ενώ πολύ συχνότερα θα την ακούσουμε το σούρουπο και το βράδυ με την χαρακτηριστική φωνή της.

Οι «υπηρεσίες» που προσφέρει στον άνθρωπο με την εξολόθρευση των **μικροθηλαστικών** με τα οποία τρέφεται -και έχουν οδηγήσει τους αγρότες στο εξωτερικό να την «καλωσορίζουν» στα σπίτια τους- είναι αυτές που θα πρέπει να μας κινητοποιούν προς την προστασία αυτού του ιδιαίτερου και πανέμορφου πτηνού, παρά να υιοθετούμε δοξασίες περασμένων αιώνων και το καταδικάζουμε επειδή δεν είναι «καλλίφωνο».

Πηγές : fdparnonas.gr- econews.gr